

Uitgegeven door
Gebr. TERLAAK
Hoofdredacteur
Drs. N. STREEFLAND

Redactie
en
Administratie
Oranjelaan, Lood. 13
Telefoon 171

Agenten te Hollandia - Bonaire
Mevr. Leeuwenburgh, p.a.
Bloeiehandel „Yvonne“
Agent te Harau: Bakkerij
„Braun“
Agent te Manokwaru:
Hr. L. N. G.

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG no. 300

ZATERDAG 24 DECEMBER 1960

Abonn. prijs f 6- per
maand f 16- per kwart
taal bij vooruitbet.
Pos abonnementen
f 7,50- per maand.
f 20,50 per kwartaal
Advertentie tarieven
f 0,40 per mm. Bij con-
tract (tenminste 1000
mm.) f 0,30 per mm.
Familieberichten
f 0,32 per mm.

Kerstmis

„In het begin bestond het Woord. Het Woord bestond bij God. Het Woord was God Hij kwam in het zijne“.

Dat is het wat wij met Kerstmis herdenken: God wordt mens, Hij komt bij ons.

De eerste zinnen, die wij opschreven, waren van Joannes. Hoe het gebeurde kunnen we bij de andere evangelisten vinden. Lucas verhaalt de hele geschiedenis: de engel Gabriel wordt door God gezonden naar het meisje Maria in het gehucht Nazareth. Voor haar was het een overweldigend mysterie wat er te gebeuren stond en waar zij door Gods uitverkiezing zo'n grote rol in mocht spelen. Maar de engel stelt haar gerust: „Weest niet bevreesd, Maria. Want gij verht genade bij God.“ Mattheus schetst ons met een paar zinnen de rol en de houding van Joseph; we moeten bewondering hebben voor deze man die naar buiten voor de vader ging optreden zonder in staat te zijn precies aan anderen te kunnen vertellen wat voor grote gebeurtenissen zich aan hem en Maria voordeden.

Na dit alles, als zij rustig in Nazareth verder leven komt er de opdracht van de volkstelling met voor hen beiden, vooral in deze omstandigheden, zo onplezierige noodzaak om op reis te moeten en helemaal naar Bethlehem te gaan.

Terwijl ze daar in de vreemde zijn en wegens de overmatige drukte in het kleine plaatsje zich hebben moeten terugtrekken in een grot buiten Bethlehem wordt het Kind geboren. Emmanuel: God met ons. God onder ons geboren, mens geworden, maar volkomen onbekend. Geen mens heeft er weet van. Aan enkele onbeduidende mensjes, een paar herders stuurt God bericht en laat Hij weten wat voor ontzagwekkende gebeurtenis zich in hun omgeving heeft afgespeeld.

En als het Kind na veertig dagen wordt opgedragen in de tempel, zijn het weer enkele lieden die het Kind mogen zien en mogen doordringen in het mysterie. God wordt klein voor ons, pracht en praal en grootheid zijn volkomen vreemd aan dit gebeuren. Willen wij van dit alles iets begrijpen dan zullen ook wij als kleine mensjes moeten komen, zoals we, als we tenminste tegenover onszelf eerlijk kunnen zijn, ook

Regering de Quay is afgetreden

Minister van Aarsen tijdt nederlaag inzake woningbouwbeleid

Donderdagavond is de regering De Quay afgetreden naar aanleiding van een nederlaag die zij in de Tweede Kamer leed op het punt van het woningbouwbeleid. Een Anti-Revolutionaire motie, waarin een verhoging van het aantal in 1961 te bouwen woningwet-woningen werd gevraagd, en die voor de regering onaanvaardbaar was, werd met 70 tegen 59 stemmen aangenomen. Minister Van Aarsen, van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid, stelde daarop zijn portefeuille ter beschikking, waarop minister president De Quay het aftreden van het kabinet aankondigde.

Er is in Nederland nog steeds een groot gebrek aan goedkope woningen. De na-oorlogse Nederlandse regeringen hebben steeds de oplossing gezocht in het bouwen van „woningwet-woningen“ die voor het grootste deel door subsidies uit de schatkist worden betaald, en voorts in het onder bepaalde voorwaarden beschikbaar stellen van premies voor de bouw van woningen in de particuliere sector.

Het kabinet De Quay wilde in het jaar 1961 ongeveer 5000 goedkope woningwet-woningen minder laten bouwen, omdat het regeringsbeleid er op gericht was meer goedkope arbeiderswoningen door particulieren te laten bouwen.

Het totaal bouwvolume in 1961 zou volgens de plannen van het kabinet 80.000 woningen bedragen. Wordvoerders van enkele fracties in de Tweede Kamer drongen echter aan op een verhoging van het bouwprogramma tot een totaal van 85.000 woningen.

De Socialisten wilden dat er 2000 woningwet-woningen minder gebouwd zouden worden, terwijl de Katholieken en de Antirevolutionairen voorstelden om de extra vijf duizend te laten bestaan uit 2500 woningwet-woningen en 2500 premie-woningen. Daarnaast kwamen nog andere standpunten naar voren.

inderdaad zijn.

Wij moeten proberen dit Kerstgebeuren: ons weer eens helemaal voor ogen te stellen en wat hiervan de betekenis voor ons is. Dan kunnen we echt als christen dit feest vieren en dan mogen we er op hopen dat het vervolg van het zinnetje van Joannes dat we boven gaven niet voor ons geldt, nl.: „Hij kwam in het zijne, maar de zijnen namen Hem niet bij zich op“.

De kritiek die de regering van de zijde van de Kamer te verduren kreeg was zeer zwaar. Toen er tenslotte een anti-revolutionaire motie werd ingediend die een wijziging van het regeringsbeleid als wenselijk stelde, zag de regering zich gesteund door de Katholieke

Volkspartij en de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. Deze partijen stemden dan ook tegen de motie, maar ze konden niet verhinderen dat deze werd aangenomen met de Antirevolutionaire en Socialistische stemmen voor. Premier De Quay heeft gistermiddag het ontslag van zijn kabinet aan H.M. de Koningin aangeboden.

Minister Luns heeft zich door deze plotselinge kabinetscrisis er niet van laten weerhouden, om voor zijn gezondheid enige weken naar Las Palmas te gaan. Bij zijn vertrek uit Nederland memoreerde de minister van Buitenlandse Zaken, dat dit de vijfde keer was dat hij het aftreden van een kabinet meemaakte waarvan hij zelf als minister deel uitmaakte.

Op pag. 3 en 4 brengen wij drie kerstverhalen geschreven door inwoners van Hollandia.

KERSTBOOM

In de tuin van de Gouverneurswoning zal op de avonden van 24, 25 en 26 december een verlichte kerstboom te zien zijn, en wel op 24 december van 23.00 tot 23.30 uur en op 25 december van 19.00 tot 19.30 uur.

Er zal tevens toepasselijke muziek ten gehore gebracht worden.

Onrust in Zuid-Afrika

Zuidafrikaanse politie-authoriteiten hebben in Durban verklaard, dat acht Afrikanen zijn gedood en tenminste tien werden gewond bij een stammenoorlog in Kanduli, 25 mijl ten zuiden van Umtata in Pondoland. De Afrikanen zouden elkaar te lijf zijn gegaan met speren en slagwapens en verbrandden vele hutten. De politie zei, dat de gevechten een zuivere stammenkweste waren, die niets met de noodtoestand hebben te maken, die door de regering voor dit gebied is afgekondigd omdat stammen de regeringsmaatregelen weigeren te aanvaarden.

Kerstviering op Soestdijk

In de garage van de marechasse van het paleis Soestdijk heeft onze koninklijke familie donderdagmiddag traditioneel met het hele personeel het kerstfeest gevierd. Prinses Margriet kon er wegens ziekte niet bij zijn.

Prins Bernhard hield de eveneens traditionele kerstrede, waarin hij allen een prettig en vrolijk kerstfeest toewenste en veel geluk in het nieuwe jaar. Maar, zei Prins Bernhard, niet te veel geluk en voorspoed, want dat kan gemakkelijk leiden tot vervlakking en morele gemakzucht en die staan het vinden van het ware geluk in de weg. De Prins wenste iedereen genoeg tegenspoed toe om hem te dwingen tot strijd.

Loffelijk Initiatief

Naar aanleiding van ons artikel over de drukte in het Postkantoor te Hollandia, heeft Mevr. G. de Bruyn aangeboden om bij haar thuis de meest courante waarden postzegels en postbladen te verkopen.

De PTT is op dit aanbod ingegaan, zodat het publiek in Noordwijk tot 31 december a.s. voor postzegels e.d. niet meer naar het postkantoor hoeft te gaan maar terecht kan bij Mevr. G. de Bruyn, Julianaweg 928 (bij, de tennisbaan) te Hollandia Noordwijk.

Bakkerij „DE BOER“

wenst haar clientele en relaties een

Zalig Kerstfeest

en een

Voorspoedig 1961

Technisch Bureau

„KINGMA“

wenst haar clientele en relaties een

Zalig Kerstfeest

en een

Voorspoedig 1961

INTERVAM^{N.}_{V.}

wenst haar relaties

Prettige Kerstdagen

en een

Voorspoedig 1961

HIERO

Toen we laatst in de K'rrier lazen dat de politie onlangs in onze eigen vaderstad, Amsterdam een inval deed in een speelhuis, maar even twaalf spelers arresteerde en het roulette in beslag nam, waren we weer eens zielsgelukkig dat we hiero zitten en niet daaro. . . .

Want hiero is roulette niet verboden, daweedu!

Het was een van de eerste positieve geluiden die onze vrienden van ons vernamen. Toen we hier pas waren schreven we telkens: „Het is hier groots héél groots, je mag hier zo maar rouletten!“

En dan kregen wij razend-medelevende brieven terug, zo van: „Gompie“ wat een meesterlijk land, zeg, wat ben jij toch weer een echte bofferd. Wat geweldig dat je gewoon kunt rouletten“. Nou gewoon, gewoon. Zo zouden we het nou ook weer niet willen noemen.

Wijzelf gaan altijd graag naar het rouletten kijken. Ja, kijken; meespelen doen we nooit, want we zijn zeer ongelukkig in het spel

Ja, dat gaat best, dankuwel voor uw belangstelling.

Het gaat ons eigenlijk niet om de knikers maar om de spelers, want we gniffelen altijd een beetje als we zien hoe wat slijk der aarde de mens helemaal kan doen veranderen.

We kernen zeer degelijke kantoorklerken, wiens gezichten van zeven tot twee niet uit de plooi te breken zijn, en die tegen elleven heel netjes een minuscuul lumpertje en een tinkelend glaasje zwarte koffie tot zich nemen. Die eigenlijk zo zacht en beschaafd spreken, dat ze net zo goed ons vader hadden kunnen zijn.

Maar ontmoet ze niet aan de speeltafel. Het zijn ware duivels geworden.

Hun anders zo serene blik is koortsachtig, hun haren zitten als een sapoe om de schedel, het zilte zweet parelt in duizenden lichtjes op hun voorhoofd. Ze hebben plotseling pokerfeeses van het zuiverste water.

En ziet eens die lieve omaatjes, die vanmiddag nog trots hun kleindochter hebben omgedragen! Met listige blikken gritsen ze de poen van tafel, met handen als vogelklauwtjes.

We denken dan altijd: „Wat moeten de burens daar nou van denken, lieve mensen“ Maar die zitten er zelf meestal ook, dus

We kennen een buschauffeur, die we op zijn hoge gele troon op wielen gezeten, niet anders kennen dan zeer breed lachend. Altijd lacht deze jongen! Soms denken we wel eens, „Pas maar op, als de klok goed, twaalf uur slaat, moet je je hele leven met zo'n

Nieuwe fiscale bepalingen voor het Bedrijfsleven vastgesteld

G.V.B. De Raad van Diensthoofden heeft op 22 december j.l. zijn goedkeuring gehecht aan een ontwerp-ordonnantie ter wijziging van de fiscale bepalingen op het gebied van belastingvrije investeringen.

Het betreft hier één van de maatregelen, welke reeds door de Minister van Binnenlandse Zaken aangekondigd waren, ter tegemoetkoming aan het bedrijfsleven.

Voorheen was het voor fabrikanten gedurende de eerste vijf jaren van hun bedrijf mogelijk eventueel gemaakte winst te reserveren voor aanschaffing van bedrijfsmiddelen. De beperkingen aan de toepassing van deze bepalingen gesteld, waren vrij stringent. Niet alleen dat van de ondernemers slechts de fabrikanten deze faciliteit konden genieten en dat alleen nog maar in de beginperiode van hun bedrijf, bovendien moesten zij in deze beginperiode winst behaald hebben om van de tegemoetkoming te kunnen profiteren. En juist in deze beginjaren werd veelal geen of geringe winst gemaakt. De investeringsaftrek, die thans door de nieuwe ordonnantie in de inkomsten- en vennootschapsbelasting wordt geïntroduceerd, is veel ruimer van opzet.

* Zij geldt voor allen, die een bedrijf uitoefenen.

* Zij is niet beperkt tot nieuwe bedrijven, al is het aftrekpercentage bij deze bedrijven 50% en bij de overige 20% van de aanschaffingskosten van het bedrijfsmiddel.

* Een bedrag gelijk aan 50 resp. 20% van de aanschaffingskosten komt zonder meer ten laste van de winst of vergroot het verlies van het jaar volgende op dat van de aanschaffing.

geinponum blijven rondlopen. En dat op Nieuw Guinea“ Maar we weten beter. We zagen hem laatst van de roulettetafel wegkruipen. . . . Hij had, dat moet gezegd worden, grote sommen gelds verloren, maar hij keek zo intens moedeloos, zo wezenloos levensmoede, zo „beat“, dat we alle hoop op de toekomst op slag verloren. Het is bijna geen spel meer, het is meer dan ernst. Hoort U maar! Een zeer mager kereltje, speelt de hele avond op één nummer. Steeds zonder succes. Maar hij blijft op datzelfde nummer door spelen. Tot eindelijk Vrouwe Fortuna hem goed gezind is, en hij het volle pond op dat nummer trekt. Dan stelt hij haast grimmig vast: „God slaapt niet“ We hebben maar aangeromen dat hij met God de Mammon bedoelde, en met Bernard Shaw gedacht: „Er zijn twee tragedies in het leven. De ene is niet te krijgen wat je begeert. De andere is het wel te krijgen.“

VRIJBUI TER

* Bovendien is bepaald, dat de aanloopverliezen (wellicht juist ontstaan door de investeringsaftrek) onbeperkt in de toekomst verrekend kunnen worden met gemaakte winsten.

* Een van de weinige beperkingen van de maatregel is hierin gelegen, dat de aanschaffingskosten over het algemeen per bedrijfsmiddel meer dan f 2500,— moeten bedragen, wil ter zake een aftrek mogelijk zijn.

De nieuwe fiscale bepalingen moeten voor het bedrijfsleven van groot belang worden geacht.

Uit een voorbeeld moge dit nog eens duidelijk blijken:

de eigenaar (A) van een bedrijf schaft

in 1961 twee bedrijfsmiddelen aan, elk ter waarde van f 10.000,—

Stel dat zijn zuiver inkomen in 1962 bedraagt: f 16.000,—

In aftrek komt dan 20% van f 20.000,— f 4.000,—

zodat belastbaar wordt f 12.000,—

Is A gehuwd en heeft hij voor 2 kinderen verwanten aftrek, dan is de verschuldigde belasting bij

f 16.000,— f 2.907,—

bij f 12.000 f 1.814,—

verschil f 1.093,—

zodat de nieuwe maatregel in casu een subsidie van f 1.093,— betekent bij een investering van f 20.000,—.

Heeft A in 1961 een nieuw bedrijf opgericht, dan worden de getallen dus:

zuiver inkomen 1962 f 16.000,—

investeringsaftrek 50% van f 20.000,— f 10.000,—

belastbaar f 6.000,—

Verschuldigde belasting bij

f 16.000,— f 2.907,—

bij f 6.000,— f 422,—

verschil f 2.485,—

zodat de nieuwe maatregel dan een

ESQUIRE

Speciaal Herenmodemagazijn

wenst alle clientele een

Zalig Kerstfeest

en een

Voorspoedig Nieuwjaar

subsidie van f 2485,— betekent bij een investering van f 20.000,—

De nieuwe ordonnantie zal voor het eerst van toepassing zijn op de aanschaffingen in 1961.

Nieuwtjes uit Nederland

Arnhem — Aan de rand van Arnhem wordt een motel gebouwd met een begincapaciteit van 48 bedden. Snelle uitbreiding tot een minimum van 100 bedden is in het ontwerp voorzien. Het gebouw omvat voorts een café, een restaurant en een bovenzaal met terrassen voor 520 personen. In Nederland zijn reeds 6 motels gebouwd.

Soestdijk - Prinses Margriet heeft een ongevarenlijke virus-aandoening opgedaan (ziekte van Pfeiffer), waardoor de prinses minstens enige weken in bed zal moeten blijven. De ziekte van Pfeiffer, die ook wel klierkoorts wordt ge-

GLAASJE: Ik wens prettige feestdagen toe.

FLESJE: Doe maar sarcastisch! Feestdagen zijn voor ons moorddagen, want dan worden we lijk gemaakt.

noemd, is een virusaandoening waarbij de lymfklieren opzetten. Het verloop is zeer grillig en de genezing moet hoofdzakelijk door rust geschieden. De ziekte kan van twee weken tot een half jaar duren. Koortsen, keelontsteking en opgezette klieren zijn de verschijnselen bij deze ziekte.

EDO presenteert een KERSTSPEL op dinsdag 27/12 in Hollandia Binnen Aanvang 18.30 uur. Toegang vrij.

Filmprogramma

REX THEATER

Zondag 25 december MATINEE de film: „APACHE WARRIOR“ met Keith Larsen, Jim Davis, Rodolfo Agosta.

Entree f 1,—

REX zondag 25/12 en maandag 26/12 de film:

„WATERFRONT“

met Robert Newton, Kathleen Harrison en Susan Shaw.

REX Holl. Binnen zondag 25/12 de film: „THE SHEEPMAN“ met Glenn Ford.

ORIENT THEATER

vertoont heder 24/12 voor het laatst „THE NUN'S STORY“

(Zuster Luc)

met Audrey Hepburn, Peter Finch en Dame Edith Evans.

Nooit is een zo ontroerend verhaal verfilmd. . . .

In kleuren.

Wegens de grote lengte van de film gewijzigde aanvangsuren: 18.30 u. en 21.30 u. Entreprijzen verhoogd met f 0.50.

ZONDAG 25/12 zullen er GEEN filmvoorstellingen gegeven worden.

Holl. Binnen heder 24/12: „PEWANG“ met Omar Mahmud.

Sentani heden 24/12: „MICHAEL STROGOFF“ met Curd Jurgens.

Modemagazijn

„JOSSY“

wenst haar clientele een

Zalig Kerstfeest

en een

Voorspoedig 1961

BAKKERIJ „BRAUN“

Wenst haar relaties en clientele

Prettige Kerstdagen en Oudejaarsavond en een voorspoedig Nieuwjaar

Wij wensen onze relaties een

Prettige Kerst

en een

Voorspoedig 1961

BLOM & v.d.AA

Kerstmis in de haven van Bombay

Het lied van de arbeid overstemde de Kerstklokken

Door Niek van der Blom.

Men schreef weer Kerstmis. In de sombere dokken van India's grootste havenstad, Bombay, lag ons schip te midden van vele andere vrachtvaarders onder allerlei vlag afgemeerd langs de rommelige kade nabij Red Gate. In de ruimen zweogden en zweetten de donkerhuidige koelies. Op de kade zwaaiden oude, nog door waterdruk gedreven hijskranen hun ijzeren armen traag van het schip naar de wal en omgekeerd.

Ondanks het nog betrekkelijk vroege uur scheen het zonnetje op deze Kerstmorgen reeds onbarmhartig fel en blakerde de scheepsdekken en zinken dakken der opslagplaatsen. Er hing een doordringende stank van opgeslagen huiden. Kraaien en gieren vlogen krijsend rond. Op een lichter langzij deed een Moslem schipper een behoefte over boord. Wat verderop poetste een Hindoestaanse roeier gemoedereerd zijn tanden met het drabbige water uit het dok.

In de messroom aan boord zaten de scheepsofficieren aan het ontbijt dat ter ere van de Christelijke hoogtijdag was uitgebreid met een Zondags gebakken eitje en krentenbrood. De djongos hadden die messroom spaarzaam versierd met een armetierig kerstboompje, wat kunst-dennegroen en een papieren guirlande, nog overgehouden van een vorig Ramadan-feest (Mohammedaans Nieuwjaar).

De stemming onder de keurig in wit tropenuniform gestoken mannen was gedrukt. Hun gedachten waren ver weg, thuis in Holland, waar op dit ogenblik iedereen nog te bed lag en wellicht de regen tegen de ruiten kletterde of mischien zachte sneeuwvlokken een wit kleed spreidden over verlaten straten en kale landerijen. Een enkeling was met zijn gedachten wellicht dichterbij, in "Green's", een bekende gelegenheid in Bombay, waar degenen die vrij van wacht waren geweest de vorige avond een luidruchtig "Christmas Eve" hadden gevierd en hadden aangezet aan een groots diner met bal na. Vroeg in de Kerstmorgen was dat feest geëindigd, na het kussen der dames onder de mistletoe en het veelvuldig uiteten van de heilwens "Merry Christmas" tot een ieder die daartoe het glas - naar Britse trant- wilde heffen.

OP DE KAAI.

Na het ontbijt begaven wij ons aan dek. Geleund over de reling van het sloependek sloegen wij het drukke gedoe op de kaai gade. Vrachtauto's en buffelkarren reden af en aan. Zwaar beladen handwagens werden getrokken zowel als (met het hoofd) geduwd door menselijke "lastdieren", slechts gekleed in een schamele lenden-doek. In de schaduw van een partij kisten zat een groepje pariah's, mannen, vrouwen en kinderen, gehurkt. Gewapend met gedeukte eetketeltjes en lege conservenblikjes wachtten zij geduldig op het ogenblik dat de koksmat de resten uit de kombuis onder hen zou distribueren.

Een slangenbezweerder slofte op z'n gemak de schepen langs op zoek naar (betalende) toeschouwers voor 'n gevecht op leven en dood tussen zijn mango -'n op 'n fret gelijkende, donkerbruin bloedorstig diertje - en een der giftige cobra's die hij in 'n rieten mand mee droeg. Ook enkele waarzeggers blikten zoekend omhoog of langs de reling der schepen zich ook willige slachtoffers voor hun wonderbaarlijke voorspellingen bevonden. Bedelende bruine kleuters, sommigen zelfs poedelnaakt, zeurden hardnekkig om aalmoezen. "Baksis, sahib, baksis." klonk hun klagelijke roep en vragend werden de handjes geheven.

Aan dek, in de schaduw van de onderbrug, was de dikke Hindoestaanse havenkapper aan het werk. Gekleed in een vuil wit jasje, gesloten met koperen marineknopen, stond hij gebogen over de weerbarstige krullebol van de kabelgast en hanteerde met vaardige hand de schaar. Op Engelse schepen knipt deze Oosterse figaro voor shillings, op Russische boten voor roebels, maar op de Nederlandse koopvaarders is zijn tarief steevast; twee biertjes, omdat die daar altijd best zijn. De likdoorn-dokter had het intussen druk met de voeten van de derde machinist. Met een rietje werden diens stekende eksterogen vakkundig uitgezogen, een gegarandeerd verlichting brengende therapie.

GEEN KERSTSFEEF

Op de kade had zich onderwijl 'n rij van, naar schatting, honderd broodmagere koelies opgesteld. Op een fluitsignaal van een opzichter -een in zwarte pandjesjas geklede Parsee- bestormden zij, gewapend met bilhamers, de gangway en verspreidden zich snel over het schip. Even later klonk reeds het ooverdovend concert van al die klopende hamers op de ijzeren dekken en dekuizen. Roestbikken... uitgerekend op Kerstmis.

De hele bemanning van hoog tot laag had gruwelijk de dood in. Met een gesmeorde verwensing werden radio-toestellen die reeds afgestemd stonden op het Kerstprogramma van PCJ, de Hilversumse wereldomroep, uitgeschakeld. Voor ons geen (radio) band met 't verre vaderland, voor ons geen zang- en orgelklanken, geen gebeier van kerstklokken kortom, voor ons geen Kerstseer. Slechts de roffel der vermaledijde bilhamers op het roestige scheepsijzer, het luidruchtige, onmelodieuze lied der arbeid was onze Kerstmuziek.

De herrie werd alleen een half uurtje onderbroken toen tijdens het koffie drinken de kerstkist -afkomstig uit het Rotterdamse zeemanshuis- werd uitgepakt en de daarin aanwezige kleine geschenken onder de bemanning werden verlost. Men liet zich daarbij de door de chefkok gebakken reusachtige kerstkrans goed smaken. Nauwelijks echter had de gezagvoerder het laatste woord van zijn toespaslijk speechje gesproken of het gehamer en geklop aan dek barstte met hernieuwde kracht los. Het helse lawaai was niet om aan te horen en een ieder die vrij van wacht was ontvluchtte zo snel mogelijk het schip en de sombere dokken.

Wij slenterden wat door de nauwe straatjes der winkelwijk, langs galerijtjes vol met goederen, waarachter welgedane kooplieden met gekruiste benen op kleurige kussens troonden. Het riekte er naar wierook en andere smeulende kruiden. Soms werd het verkeer geblokkeerd door een paar zebu's, heilige koeien die aan niemand toebehoren doch door iedereen gerespecteerd worden. Zou men het wagen deze dieren te verjagen om ruim baan te maken dan zou de gehele Hindoestaanse bevolking in woede ontsteken. Met een riksha lieten we ons doelloos door de stad met haar drukke linkse verkeer van dubbeldekker autobussen, overvolle trammetjes, auto's en koetsjes getrokken door affardse paardjes die droefgeestig het hoofd lieten hangen, rijden.

In de "Hanging Gardens", een mooi park aangelegd op een heuvel genoten we van het uitzicht over Marine Drive en de (altijd) azuurblauwe baai van Bombay. Achter ons klijsten en klapwiekten grote gieren in de bomen van de "Torrens der Stilte", een Parsee kerkhof. Zij wachtten vol ongeduld op

de eerstvolgende begrafenis waarbij zij dan weer hun lugubere, opruimende taak zouden kunnen aanvangen.

De gehele middag brachten wij door in het zwembad van de Engelse club even buiten Bombay. Slechts een bordje op de hoogste duikplank, versierd met mistletoe, waarop in kleurige letters stond geschreven; "Merry Christmas", herinnerde ons eraan dat het toch heus Kerstmis was.

De avond vond ons aanzittend aan een ander feestmaal. Dit keer in één der meest exclusieve clubs van Bombay, temidden van hoge officieren van het - toen nog aanwezige - Britse garni-

zoen, vele vooraanstaande burgers uit de plaatselijke society en hun respectievelijke dames. Met luxueuse auto's reden we tegen het middernachtelijk uur, naar het buitenhuis van die club aan het strand der Arabische Zee, die glinsterde in het licht van een zilveren maan. Romantisch klonk zachtkens het ruisen van de branding door de zwele tropennacht.

Op de maat van 'n Engelse wals gleden wij de Tweede Kerstdag in. Onze partner was de echtgenote van 'n der rijkste mannen van Bombay, een Parsee miljonair. Zij uit Zwitserland afkomstig zijnde, trachtte - enigzins tipsy - in de drie moderne talen tegelijk met ons te converseren. Toen wij haar (galant) een compliment maakten over het prachtige toilet dat zij met verve droeg, schonk zij ons een glimlach die betoverend had moeten zijn doch die slechts haar, al ietwat verlepte, trekken ten nadele accentueerde. Er op dat moment zagen wij opeens

Kerstmis 1945

De oorlog was voorbij. Ook op Nieuw Guinea was de rust teruggekeerd, aan het schieten een eind gekomen. De Japanners waren verslagen.

Het werd december 1945.

Het eerste kerstfeest zou weer gevierd worden in een tijd van vrede.

Op Sarmi, het kleine schiereiland aan de noordkust, aan alle kanten afgesloten door water - de zee er voor, het moeras er achter - werden ook voorbereidingen getroffen. Veel om het feest mee te vieren, was er niet. Alleen maar een hoop oorlogsmateriaal. Als kaarsen gebruikten de mensen limonadeflesjes, die ze vulden met vliegtuigbenzine, door het deksel duwden ze een lapje katoen, en het brandde!

TOKO
LOEN A.P.O.
wenst haar clientele een
Zalig Kerstfeest
en een
Voorspoedig Nieuwjaar

De sergente-majoor van het Papoea-bataljon, dat in Sarmi de 4000 Japanse krijgsgevangenen moest bewaken, maakte zelf vuurwerk. De Japanners hadden alle wapens moeten inleveren; het kruid uit de kogels werd in papier gewikkeld en zou straks - als het oudjaar was - prachtig branden.

In het kerkje, waar de mensen kerklieden zongen, hingen slingers van gekleurd papier in een reusachtige tjemara tak, die als kerstboom diende. Vol zat dat kerkje nog niet: de Papoea-bevolking van Sarmi was geëvacueerd, en op het plaatsje zaten behalve de luitenant, de sergente-majoor en de 40 jongens van het bataljon, alleen nog maar een goeroe en een enkele Papoea, die al naar de plaats was teruggekeerd, waar vroeger zijn huisje had gestaan. Vroeger... voor dat de bombardementen waren begonnen, die Sarmi hadden platgelegd, en waarvan de bomkraters overal vol water stonden... Midden tussen die kraters, die verroeste tanks, de ingeleverde geweren, vierde een handjevol mensen het feest van de vrede. Het was weer vredetijd.
Generaal Tanoje, de baas van het

duidelijk de ontstellende leegte van dit alles, ondanks de pracht en praal, de muziek, de dure drankjes, door zwijgende bedienden met Oosters, ondoordringelijk gelaat, geruisloos gaande op blote voeten rondgediend. Stilletjes knepen wij er tussen uit en spoedden ons per taxi, bestuurd door 'n Sikh wiens witte tulband scherp afstak bij zijn martiale zwarte baard, terug naar de dokken.

In onze hut schreven wij toen, bij het licht van een schemerlampje, een lange brief naar huis. Voor het eerst in onze zeemansloopbaan stond hierin iets over spijt dit beroep gekozen te hebben, over het gemis aan huiselijke gezelligheid en over het verlangen nu thuis te mogen zijn, geschaard rond de kerstboom bij het knappend vuur van de eigen haard.

Het begon reeds te dagen in het Oosten toen wij wederom aan dek stonden. Boven de dokken rees langzaam de vurige bol der zon vanachter de silhouetten der hijskranen en schepen. De hemel was vlammend rood. Nog altijd stonk het naar huiden. In de ruimen klonk de roep der koelies; „hariat, hariat“, iedere keer als er weer een hijs gereed was om opgeheuld te worden. Op de kade sloep rustig het, in lompen gehulde groepje pariah's, temidden van het rimmer aflatende rumoer der wereldhaven. De scheepswinches rammeldden en sisten. Aan dek nuttigden enkele koelies een maaltijd van, met de vingers tot balletjes geknede rijst uit een palmblad. Een oude Hindoe vrouw zonder neus, letterlijk gekleed in rafels, veegde met een bosje takken de gangway schoon. Een enkele Moslem spreidde reeds z'n bidkleedje en begon met luider stemme het morgengebed onder 't uitvoeren van de bij die ritus behorende "lichaamssoefeningen"; "Allah il Allah...". Het was Kerstmis. Kerstmis in de haven van Bombay.

Japanse kwartier in Sarmi, dacht daar anders over. In zijn hart was geen vrede. Alleen maar verbittering omdat zijn land en zijn leger verloren hadden. Hij had dapper gevochten tegen de oprukkende geallieerde legers. Midden in die strijd, waren de geallieerden plotseling weggegaan: ze moesten door, naar Leyte, naar Okinawa. En Tanoje was overtuigd, dat hij en zijn 4000 mannen eigenlijk nooit echt verslagen waren geweest.

Op die kerstnacht van 1945 liep hij onrustig te ijsberen. Was dit nu werkelijk het einde? Moest hij roemloos, als een oneervol krijgsgedevangene terugkeren in Japan? De gedachten, die in zijn brein oprezen, hadden niets met de vrede te maken, die het kleine groepje mensen in het feestelijk versierde optrekje van die kerk aan het vieren waren.

Op tweede kerstdag, de dag na het feest, meldde zich een Papoea bij de luitenant. Je kon goed zien, hoe ook de Papoea's geleden hadden onder het geweld van de oorlog. Kleren had hij haast niet; zijn magere ribbakast wees erop dat de voeding voor deze geëvacueerden schaars was geweest; zijn huid zat vol cascado. Het was 'n kleine onooglijke man, en hij vertelde een vreemd verhaal.

Gisteravond, toen de soldaten van het bataljon hun liederen zongen, had hij op het strand ten westen van het schiereiland, de Jappen hard aan het werk gezien. Zij hadden geweren en
Vervolg op pag. 5.

Transport- en Aannemingsbedrijf
„R. Seket“
te Hollandia
wenst alle relaties
en clientele
een Zalig Kerstfeest
en een
Voorspoedig 1961

Aannemingsbedrijf B. BECKX

wenst alle vrienden en relaties een

Vrolijk Kerstfeest

en een

Gelukkig Nieuwjaar

Dr F. C. KAMMA

OCCULTISME en KERSTFEEST

Tegen Kerstfeest vaart er een grote onrust door allen, die buiten hun dorpen werken. Ze willen naar huis, want thuis wordt er gedacht en gewerkt aan het komende feest. Nu moet men over een dergelijk feest vooral niet stichtelijk en sentimenteel schrijven of praten. Het feitelijke kerstgebeuren was bovendien ook niet zo, dat hebben wij er van gemaakt. Voor velen immers is het Kerstfeest alleen een mogelijkheid die wordt aangegrepen om samen iets te doen, waar men anders geen gelegenheid voor heeft of waartoe de gewone gang van zaken geen aanknopingspunten biedt. Onder de camouflage van het vieren van het feest van het geboren kind, terwille van het Kind zet men een z'n beste beentje voor om een goede, als het kan "de beste" beurt te maken. Of men iets heeft begrepen van de boodschap van het Kind, komt er dan minder op aan, als er maar genoeg zijn die hebben begrepen welk een belangrijk man de feestgever is, daar gaat het dan om.

Intussen wordt de boodschap gebracht, raken sommigen even hun eigen nogal egocentrische doeleinden kwijt, en wordt er een eenheid tussen de verschillende groepen bereikt die uniek is in Nieuw Guinea.

Verschillende dorpen die al te ver van elkaar verwijderd liggen, rodigen elkaar uit. Zo kan het gebeuren dat men samen telkens weer naar een ander dorp trekt, dan zelf aan de beurt komt, waarop allen naar dit dorp komen, en op deze manier wordt het een hele cyclus van feesten. Men roept elkaar toe. Hoeveel malen men de Kerstboom heeft ontstoken (de uitdrukking voor: het bijwonen van een kerstfeest).

Feestgevers zijn de dorpelingen samen al of niet onder de leiding van de onderwijzer-voorganger.

Wanneer er grote groepen mensen mee gemoeid zijn is het zaak maanden van tevoren voorbereidingen te treffen. Zo zal men drie maanden van tevoren knollen dienen te planten om met Kerstmis een extra oogst te hebben. Jagers gaan dagen van tevoren het bos in, vissers de riffen op en wat men dan schiet of vangt wordt gerookt en zo tasten de voorraden zich op. Nu kan men lang niet alles zelf vangen, verbouwen of speren.

Er dienen attributen te komen voor 't feest, men wil koffie of thee en snoep voor de kinderen. De gelden daarvoor benodigd verwacht men van de dorpsgenoten die ergens in de centra werken. De laatsten willen ook met het oog daarop graag naar huis, ze nemen van allerlei mee, tonen wat ze waard zijn, maar ze duiken ook na vele maanden

graag onder in de stromen feestgangers en oude vrienden die men kan ontmoeten.

Men heeft veel gehoord en gezien in de centra, sommigen hebben gitaarspelen geleerd of enkele nieuwe liederen in 'n daar gevormd koor en snel promoveert de vacantienganger zichzelf tot dirigent en hij zwaait een stuk bamboe voor enkele goedwillende vrienden om samen met hen straks voor den dag te komen. Eenmaal, tweemaal, ja misschien wel 5 of 6 maal. Want ook al heeft men telkens weer hetzelfde gehoord in telkens een ander dorp, er wordt gefluisterd alsof men het voor de eerste maal hoorde.

Vele plannen mislukken als de mannen en zonen niet thuis kunnen komen, vandaar de grote aandrang. De steigers van de K.P.M. boten zijn overstroomd met passagiers, de boten zijn zo vol als nooit tevoren, er worden vreugdekreten gehoord, zuchten geslaakt, tranen gestort alnaarmate het al of niet gelukt is mee te komen en een plaatsje te bemachtigen. Naar huis; poelangé, hai, poelangé.

Het was nog voor de tweede wereldoorlog, dat er een planter woonde op het eiland Salawatti. Het was een merkwaardig man, monocle in één oog, leren pantalon met een enkel vetertje, een oud vilthoedje met een zwierig veertje. Zo soepel als hij er uit zag zo zo onbuigzaam was hij wat betreft de belangen van zijn personeel. Hij had n.l. een aantal werklieden in dienst, die de grond voor hem ompsitten, nadat ze een stuk bos hadden geroid ergens op een vlakke heuvel achter z'n huis.

Wanneer de tuin resultaat onleverde moesten ze met een zeilprauw de groenten aan de markt en aan de man brengen in Sorong.

De werklieden waren christenen, maar daarvoor had de planter weinig oog. Voor hem waren het "inboorlingen" primitieven. Wat ze geloofden of niet geloofden ging hem niet aan, hij had alleen belangstelling voor hun arbeidsprestaties.

Wanneer na een dag van hard werken de petromaxlampen hun suizend licht verspreidden verschansten hij en zijn vrouw zich in hun muskietenvrije voor-galerij en verdiepten zich in literatuur. Ze hadden een speciale voorliefde voor occulte wetenschappen, parapsychologische verschijnselen, enz. tot in de vage ongrijpbare mysterieuze diepte van de menselijke ziel en de alles penetrerende invloed die er van de overwel-digende natuur uitgaat toe.

Vanuit de diepten en hoogten van deze mysteriën, werden ze op een avond eerst aarzelend door een bescheiden kuchje, en toen dat niet hielp en de muskieten als kwelduivels de bescheidenheid en innerlijke beschaving van de jonge man op een zware proef stelde door het omgooien van een leeg blik tot de werkelijkheid teruggebracht.

Daar stond in de inktzwarte duisternis, met op de achtergrond duizenden van aan en uitvloepende vuurpuntjes van een zwerm vliegjes in een slanke tjemaraboom, een jonge man een van hun arbeiders. Hij had een verzoek, waarmee hij aarzelend, want hij kende

zijn "meester" naar voren kwam. Het bescheiden verzoek werd evenwel eerst nog geïnterrumpeerd door de vrouw des huizes, die omdat ze ook was gaan staan, de boom met de vuurvliegjes zag. "Aber, sehe doch 'n mal, wie hübsch, genau wie eine Weihnachtsbaum, entzückend."

Wanneer de jonge man had kunnen verstaan zou hij dat enthousiasme voor die natuurlijke kerstboom als een aanloopje hebben benut, maar hij verstond geen Duits. Uit de diepten van het occultisme, vanuit de zwijmel vanwege die vuurvliegjesboom, was evenwel het verzoek van deze arbeider een enorme afstand.

Was? Met Weih-e-Kerstmis, Pohon terang naar huis? Wel man hoe durf

je het te vragen. Hoe moet het dan met mijn tuin, mijn groenten en bovendien ik geloof er niets van wat je zegt. Julie christenen? Dat weet ik wel beter jullie zijn alleen maar lui en dit verzoek is alleen maar een voorwendsel.

Bitter was de teleurstelling over de weigering. Ze mochten dus niet naar huis, zouden niets behoeven te kopen voor de kerstdagen, zouden hun familie en vrienden niet zien enz. Men begon zich op te winden. Wilde plannen: we lopen gewoon weg.

Toen kwam het occultisme hen te hulp.

Op een middag in de tuin raakte de "meester" aan de praat. Hij vertelde dat hij en zijn vrouw elke avond aan het studeren waren, ze wisten toch wel, in dikke boeken lezen-wetenschap-hete dat. Nee maar als ze eens wisten wat er allemaal gebeurde in de wereld van de geestelijke machten en krachten. Enfin, ze kregen 'n soort college bepaald door de zeer onvolledige kennis van de doctaat en nogmaals beperkt door het bevattingsvermogen van de hoorders, om maar niet te spreken van het hanteren van het medium: de taal.

Veel begrepen ze er niet van, maar diezelfde avond slopen enkele jonge mannen het bos in en stootten rare geluiden uit - 't loeide en zuchtte, het klopte en dreunde. De occulte belangstelling was gewekt. De "meester" kwam informeren, riep alle arbeiders erbij, gaf wederom een "college". De volgende dag kwamen er 2 afgevaardigden van de arbeiders: De belangstelling van de Toean, was begrijpelijk, maar hij moest ook begrijpen, dat zijn arbeiders daar anders over dachten. Zij waren ten slotte mensen van het land, en de boze machten of wat het dan ook maar waren zouden het in de eerste plaats hebben gemunt op de arbeiders en niet op de blanken zoals Toean en Njonja. Kortom als het nog erger werd zouden ze misschien wel gaan vluchten. Weer opende de "Toean" zijn mond voor een vervolgcollage, maar 't bleef in zijn mond steken. Onheilspellend loeide en zuchtte het uit de diepte van 't dal beneden en de afgevaardigden renden wat ze konden.

Even later klonken luide kreten vanaf het strand, een prauw werd in zee getrokken en nauwlijks was het bootje vlot of de arbeiders vielen op de pa-

gaaien en de stuurman begon een roei-lied te zingen. Helaas verstond de planter de woorden niet, maar hij luisterde ook niet. Wel zei hij tegen zijn vrouw: Ach, die primitieven zijn natuurlijk bang, begrijpelijk, maar laat ze maar, ze zullen wel terugkomen om hun loon, Ze hebben pas de helft gehad.

Die avond bleef het bos stil, de volgende avond eveneens. Geen occulte geluiden meer geen zuchten en steunen en ook het sombere geloei bleef uit.

Toen, in het donker ging de planter evenwel een licht op, en toen begon hij te loeien. Ik begrijp het, ik begrijp het, we zijn er tussen genomen.

Waarom wilden ze ook weer naar huis. O, ja Weihnachten, ach so!!

Of ze toen ook gelachen hebben, is niet bekend, maar ze hadden er toen toch wel echt reden voor.

Ficma E. F. Sikman

wenst haar geachte clientele

Prettige Kerstdagen

en een

Voorspoedig Nieuwjaar

Intussen naderde de prauw met roeiers het dorp. In hun roeiliederen zongen ze alles uit, en de dorpelingen luisterden. Zij lachten wel, en dat was pas een begin.

De mannen waren met Kerstmis thuis en de planter zat met zijn occulte wetenschappen alleen met z'n vrouw aan de baai van Solol.

Er zit toch wat in die occulte wetenschappen, dat is zeker.

F.C.K.

ZEEPAARDJE:

2e Kerstdag 26-12-'60 aanv. 18.30 uur

KERSTSPEL

voor jong en oud, o.l.v. Mevr. Van Aken Uitsluitend toegang voor leden.

no. 3309

TER OVERNAME:

1 Babybox 1 x 1 m; 1 klamboe-babybedje met matras, 1 houten kinderledikant 1.60 x 0.70 m met matras, 2 luxaflex aluminium jaloezieën (kleur lichtblauw, maten resp. 1.93 x 1.90 m en 2.86 x 1.97 m)

TE BEVRAGEN:

Mevr. Schwarz, Van der Sandelaan, kruising 1e Dumasstr. dagelijks na 10 uur, telf 383.

no. 3310

R.K.S. KERSTAVOND op woensdag 28 dec. a.s. om 18.00 uur in het RKS-gebouw.

no. 3315

GEVRAAGD:

ONDERWIJZERES

a.d. Chr. Eur. Lag. School, "PAULUS-SCHOOL", Dok V, vanaf 1-1-'61 voor circa 7 weken.

Event. kleine 1e klas, van 07.30 - 11.15 uur.

Inl. bij T. Zijlstra, H.d.S. van Waardenburglaan 940 (ex Ridder).

SHELL NIEUW GUINEA N.V.

Maakt bekend dat haar benzinepompen op de onder volgende data geopend zullen zijn:

	1e Kerstdag	2e Kerstdag	1 januari 1961
Oranje Garage Hollandia	07.00-21.00	07.00-21.00	07.00-21.00
Monteiro - Hollandia Binnen	gesloten	08.00-12.00	gesloten
New Gene - Dok V.	08.00-12.00	08.00-12.00	gesloten
Fiat Service - Hollandia	07.00-12.00	07.00-12.00	07.00-12.00

Hierbij maken wij bekend dat de Afd. Film en Foto productie (voorheen afd.

Visuele Voorlichting) bij de Dienst van Binnenlandse Zaken in de periode van 8 t/m. eind januari voor het publiek gesloten zal zijn wegens verbouwing van het laboratorium. Derhalve kunnen in deze periode geen opdrachten worden aangenomen.

Het Hoofd afd. Film en Foto-productie.

TOKO
"Hong Fat"

wenst haar
geachte clientele

en
relaties

een

Zalig Kerstfeest

en een

Gelukkig Nieuwjaar

"ELECTRO VOICE" Dok II Tel. 225

wenst haar geachte clientele een

Zalig Kerstfeest en een voorspoedig 1961

Wenst haar Clientele een Zalig Kerstfeest en een Voorspoedig 1961

Over de selectie van de top-functionarissen der toekomst

Gouvern. psycholoog bereidt nieuwe intelligentie-tests voor

Drs. H.P.M. van den Hout gaf ons een exposé over een nieuwe testmethode, die hij in samenwerking met een deskundige in Australië opstelde. Aan een doelmatig systeem bleek hier dringende behoefte te bestaan, in verband met de noodzakelijke selectie der autochtone schoolkinderen. Wanneer de nieuwe testmethode aan de praktijk zal zijn getoetst en een maatstaf voor intelligentie heeft opgeleverd, zal het mogelijk zijn na te gaan, welke leerlingen de begaafdheid hebben om voortgezet middelbaar en hoger onderwijs met succes te volgen. Jaaruit dan weer de toekomstige papoea-intellectuelen zullen worden gerecruiteerd. Tevens is

daarmee een middel voorhanden, om kandidaten voor bepaalde functies en voor beroepsopleidingen te selecteren op verstandelijke aanleg.

Na een studietijd van twee en een halve maand in Brisbane te hebben doorgebracht, keerde zaterdag j.l. in Hollandia terug Drs. H. van den Hout, wetenschappelijk ambtenaar bij de Dienst van Culturele Zaken. De aanleiding tot dit verblijf in Australië was de volgende.

GEEN ROHRSCHACH VOOR NIEUW GUINEA

De heer Van den Hout, die als psycholoog belast is met het opzetten van een systeem om autochtone schoolkinderen te testen, stuitte hierbij op grote moeilijkheden. De geijkte methode die men overal in Europa toepast, bleek hier n.l. onbruikbaar. Het zal bijvoorbeeld zonder meer duidelijk zijn dat een papoealeerling in de beroemde inktvlekken van Rohrschach niet de beer en de heks ziet die een Nederlands kind erin herkent. Vragen over de overeenkomst tussen papier en kolen, en naar de hoofdstad van Griekenland hebben voor autochtone kinderen een heel andere moeilijkheidsgraad dan voor Europese kinderen. Bijgevolg verliezen hier alle gestandaardiseerde tests hun geldigheid.

EEN NIEUWE INTELLIGENTIEMETER

Het vaststellen van een nieuwe normalisatie is buitengewoon gecompliceerd. Op dit gebied zijn er slechts enkele experts. Een van hen is verbonden aan de Queensland University in Brisbane en bij hem is de heer Van den Hout zijn licht wezen opsteken. Men kwam tot het samenstellen van een aantal zogenaamde "cultuurvrije tests". Deze zijn gebaseerd op het inzicht van de proefpersoon. Om een voorbeeld te noemen: de proefpersoon wordt een serie plaatjes voorgelegd die hij zo snel mogelijk in een logische volgorde moet leggen. Bijvoorbeeld een jongetje loopt naar een boom, het jongetje heft zijn bijl op, het jongetje kapt een wig in de stam, de boom is omgevallen.

DE INVLOED VAN DE BLOKKEN-DOOS

De heer Van den Hout wijst erop dat men toch nog moet oppassen met het trekken van conclusies uit de resultaten van ogenschijnlijk cultuurvrije tests. Zo heeft bijvoorbeeld een autochtone leerling met een puzzeltje waarbij men verschillende gekleurde blokjes zo moet heen en weer schuiven dat een bepaald patroon wordt gevormd, veel meer moeite dan een Europees kind.

Dit vindt zijn oorzaak in het feit dat de laatste al sinds zijn prille jeugd gewend is aan dergelijke spelletjes.

TESTBATTERIJEN

In de praktijk werkt men met een zogenaamde "testbatterij": een combinatie van tests die bij elkaar horen. Deze worden de proefpersonen voor gelegd en aan de hand van het resultaat kan men het succes van zijn verdere schoolloopbaan voorspellen, althans voorzover het de begaafdheid daartoe betreft.

STANDAARDISERING

Het is de bedoeling van de heer Van den Hout om in het komende half jaar met assistentie van mej. E. Gosal, eveneens verbonden aan de Dienst van Culturele Zaken, de herziene testbatterij

aan zeventhonderd autochtonen van verschillende leeftijd en ontwikkeling voor te leggen. Met de gegevens die hij zodoende krijgt, wil hij tot standaardisering van deze proeven komen. Men zal dan kunnen aflezen bijvoorbeeld: een 11-jarige jongen die in de test 30 punten haalt, heeft 1 kans op 4 dat hij de VVS met vrucht zal doorlopen. Onze zegsman verzekerde ons dat wanneer deze betrouwbare maatstaf eenmaal vast ligt, de routine van het testen zelf in de toekomst geen moeilijkheden zal opleveren. Een onderwijzer met belangstelling en feeling voor dit werk, zal na enige weken inwerken volkomen betrouwbare resultaten kunnen verkrijgen met de test.

VELEN STRANDEN HALVERWEGE

Tot nu toe blijkt een groot aantal leerlingen te mislukken wanneer zij boven het dorpsniveau komen. Om te beginnen komt alleen de beste 35% van de kinderen die de dorpschool hebben doorlopen op de VVS. Toch bereikt hiervan maar 30% drie jaar later de eindstreep.

Hieruit mag men echter in het geheel niet concluderen dat de gemiddelde papoealeerling minder intelligent zou zijn dan een Europees kind. De heer Van den Hout verzekerde ons dat er in die richting geen enkele aanwijzing is. Sommige geteste Papoea's, uit uitgesproken primitieve gebieden, bleken wel eens veel hogere scores te behalen dan mensen uit verder ontwikkelde gebieden.

Aangeboren intelligentie komt overal in gelijke mate voor.

Wel is het dus hard nodig dat er een betere intelligentiebeoordeling wordt toegepast.

TOEKOMSTIGE LEIDERS

Uit de schoolkinderen van nu zullen te zijner tijd de autochtone leiders van de toekomst gerecruiteerd moeten worden en het is zaak die er zo snel en efficiënt mogelijk uit te selecteren. Daarom heeft een test voor Nieuw Guinea een heel ander en in zekere zin groter belang dan bijvoorbeeld in Nederland; het gaat hier niet alleen om de beste school- of beroepskeuze van een individu, maar om het landsbelang van optimale elite-vorming.

EXPERIMENTEREN IS DUUR

Niet alleen is het jammer van alle moeite die besteed wordt aan leerlingen die achteraf blijken de begaafdheid voor de verdere opleiding te missen, maar ook mogen de tevergeefs gemaakte kosten niet over het hoofd worden gezien. Iedere VVS-leerling kost het Gouvernement jaarlijks f 900.- alleen aan kostgeld.

De heer Van den Hout heeft ook van de gelegenheid gebruik gemaakt zich in Brisbane op de hoogte te stellen van de allernieuwste literatuur op het gebied van het testen en alles wat daarbij hoort. Hij ziet de komende zes maanden en het resultaat dat die zullen opleveren vol vertrouwen tegemoet.

Radioprogramma

ZONDAG, 25 DEC. 1960 (1e Kerstdag) - 30,8 m.

09.00 uur: Programma-overzicht. 09.03 uur: Katholieke Studiedienst. 09.20 uur: Koorzang van de Kerstnacht: Jongenskoor van de Jeugdcentrale te Vught olv. Broeder Laetantius Org. Piet Hörmann. 09.40 uur: Het Kerst-evangelie

(Lucas 2:1-20), gelezen door Johan Schmitz. 09.50 uur: Ged. uit het Kerst-oratorium van Joh. Seb. Bach: Sol. koor en ork. olv. Hans Grischkat. 10.50 uur: Van mens tot mens... Een kerstprogramma samengesteld en gepresenteerd door Guus v.d. Steen. 11.30 uur: Kerstmelodieën door Mantovani e/z. orkest. 11.50 uur: Leen 't Hart bespeelt het carillon van de Onze Lieve Vrouwe-toren te Amersfoort. 12.00 uur: Klok: Kerstliederen uit Frankrijk. 12.20 uur: Tweede concert voor piano en orkest in a gr. (Fr. Liszt) door de Wiener Symphoniker olv. Laszlo Somogyi. Solist: Yuri Boukoff, piano. 12.50 uur: Introductie en variaties op 160 (Fr. Schubert) door Hubert Bahrwasser, fluit, en Felix de Nobel, piano. 13.00 uur: Nieuws. 13.10 uur: Selectie uit de "Messiah" van Händel door het Londen Philharmonisch Orkest met koor olv. Sir Adrian Boult mmv. de sopraan Jennifer Vyvyan. 13.26 uur: Walsen van Strauss en Tsjajkowski door het Philadelphia Orkest olv. Eugène Ormandy. 14.00 uur Sluiting.

-49,42 m.

18.30 uur: Programma-overzicht. 18.33 uur: Protestantse Kerkdienst (maleis). 19.00 uur: Albert de Klerk, orgel. 19.18 uur: Mahalia Jackson, zang. 19.35 uur: Een fantasie op thema's van Tsjajkowski door Robert Stolz. Weens Symf. Orkest olv. Robert Stolz. 20.00 uur: Klok; nieuws; weersverwachting. 20.15 uur: "Kerstmis in Europa", door Bob Meijer. 20.45 uur: Kerst-echo's door George Feyer, piano en clavecimbel. 21.00 uur: Ged. uit het Kerst-oratorium van Joh. Seb. Bach (II). 21.47 uur: Harpspel. 22.00 uur: Wij schakelen over naar Studio X. Bob Meijer introduceert... Paul Robeson (spirituals). 22.35 uur: Alle Jahre wieder... door Will Glabé e/z. sol. met kinderkoor 23.00 uur: Sluiting.

MAANDAG 26 DECEMBER 1960

(2e KERSTDAG) - 30,8 meter.

09.00 uur Programma-overzicht; 09.30 uur Feike Asma bespeelt het Bätz-orgel van de Ronde Lutherse Kerk te Amsterdam; 09.25 uur Kleine meesterwerken - 10.00 uur Kerstprogramma E.C.K.; 10.30 uur Komt allen tesamen: div. koren olv. Kees Deenik; 10.50 uur Theaterorkest olv. Gerard van Krevelen; 11.21 uur Artistieke notities door Henk de By en Pim van Maanen; 11.27 uur Slavische dansen op 46 (Dvorak) door het Philharmonisch Orkest olv. Fritz Rieger; 12.00 Klok: Haags Kinderkoor zingt kerstliedjes; 12.25 uur Paulus en de kerstengel (slot); een verhaal voor de jeugd van en door Jean Dulieu; 12.35 uur Frank Chacksfield en zijn orkest in kerstfeest; 13.00 uur Nieuws.; 13.15 uur Promenade-orkest olv. Benedict Silberman; 13.50 uur Krallings Meisjeskoor olv. R. van Yperen; 14.00 uur Sluiting.

49,42 meter

20.00 uur Klok; nieuws, weersverwachting; 20.15 uur Opera-fragmenten door leden van de Nederlandse Opera; 20.37 uur "De Zaaiers" olv. Jos Cleber; 21.13 uur Kerstvisite bij de Scholtens: met Mies Bouwman, Netty Rosenfeld, het Cocktail-trio, Harry Mooten en Cjs Oosthoek; 21.52 uur "I'm dreaming of a White Christmas"; Bing Crosby, Pat Boone, Frank Sinatra en Johnny Mathis; 22.15 uur "Dickens en Kerstmis", een verhaal van Godfried Bomans voorgedragen door Hans Oosterhof; 22.30 uur Krismes in Limburg; Frits Rademacher met het Knapenkoor "De Lustige heivinken"; 22.40 uur Hans Carste en zijn orkest; 23.00 uur Sluiting.

Vervolg van pag. 4

kisten ammunitie verborgen op een plek in het moeras daar, vlak achter de strandwal.

Dat was vreemd!

Het kamp van de Japanse krijsgewangenen, lag aan de oostkant van het schiereiland. Ten westen daarvan hadden de Japanners niets te maken. Bovendien konden ze geen geweren meer hebben, die hadden ze in moeten leveren.

De luitenant keek de boodschapper eens aan. Zou dat kleine onoglijke mannetje, werkelijk de waarheid spreken? Of was zijn fantasie op hol geslagen?

Ach, het kon geen kwaad om even te gaan kijken. Als die Papoea hem wat op de mouw gespeld had, dan zou hij hem op zijn nummer zetten! Een kleine patrouille trok er op uit, de Papoea boodschapper voorop. 5 kilometer verderop vertoonde het strand sporen van vele mensen, die daar rondgelopen hadden.

De Papoea klom de strandwal op, drong het moeras binnen. Een paar meters maar: onder de sagopalmen lag, half in het water, een tien tal kisten. De soldaten braken ze open: kogels, dik in het vet, splinternieuw.

Een eind verderop lagen, waterdicht verpakt, 20 gloednieuwe geweren. Japanse geweren en Japanse kogels.

De geweren en kogels van een Japanse generaal die niet verkroppen kon, dat hij verslagen was. Die ze achter had gehouden om nog één maal, in een tangbeweging - - -

Zo was kerstfeest 1945 in Sarmi, een klein plaatsje aan de noordkust van Nieuw Guinea waar het leven van een handje vol soldaten en een luitenant gered werden door een onoglijk mannetje, dat waakte, toen de anderen kerstliederen zongen.

Zijn naam is niet eens bekend. Het was een van die vele onbekende en alledaagse Papoea-mannen, die op hun eigen manier geholpen hebben om het mogelijk te maken, dat ook op Nieuw Guinea het kerstfeest weer in vrede kon worden gevierd.

Coolen's

Garagebedrijf Santa Rosa

wenst alle clientele, relaties
vrienden en kennissen

Prettige Kerstdagen en
een Voorspoedig 1961

Schildersbedrijf I. J. BAL Santa Rosa

wenst zijn clientele

Een Zalig Kerstfeest en een Voorspoedig Nieuwjaar

„Ik vind Heineken het
lekkerste bier dat er
bestaat...!”

„Dat vind je niet,
dat is zo...!”

Alle vrienden en kennissen prettige
Kerstdagen, goed verblijf en zonnig
spoor toegewenst door

J.J. TAN

a/b. DC-8.

no. 3311

VERLOOFD:

E.H.L. van SLEEUWEN
J.Th.A. van der ENDE

Hollandia, Kerstmis 1960.

Foto studio "JILLY"

Wenst haar cliëntele
Prettige Kerstdagen en een
Gelukkig Nieuwjaar.

3283

Rantang-bedrijf "JAN KONTANT"

Wenst haar cliëntele
Prettige Kerstdagen en een
Gelukkig Nieuwjaar.

3284

"MOONLIGHT BAY"

Wenst U allen een

VROLIJK KERSTFEEST toe.

Tot september 1961 geen aanneme van
nieuwe kleuters voor de Christelijke
Kleuterschool in Dok V.

no. 3317

Te koop: grote wasmachine merk Ser-
vice, elec. wringer en pomp. Zijlstra,
van Hasseltstraat 666, telf 4341.

no. 3317

Voor verzorgd gezond haar

BRYLCREEM

de meest verkochte haarcreme ter wereld

De verkoop van meer dan tachtig
miljoen dozen per jaar maakt
Brylcreem de meest populaire
haarcreme. Brylcreem geeft Uw
haar een natuurlijke glans en
houdt het de gehele dag verzorgd
en schoon.

Masseer iedere morgen
Brylcreem in Uw haar en merk op
hoe netjes en verzorgd het eruit
ziet. Brylcreem doet droog haar
herleven.

BRYLCREEM

Brylcreem het haarmiddel
bij perfectie.

Voor Uw Nieuwjaarsbestellingen:

BAKKERIJ DE BOER heeft in voorraad:

- ◆ Nieuwjaars-vruchtencake à f. 3.-
- ◆ Gelukshoef f. 10.-
- ◆ Nieuwjaars-taarten vanaf f. 5.-
- ◆ Appelbollen p. st. f. 0,75
- ◆ Diverse soorten gebak p. st. f. 0,50
- ◆ Kaasstengels, Zoutjes, en allerhanden
per zak f. 1.50
- ◆ Zalm- en Huzaren slaatjes à f. 1.

EERSTE en TWEEDE KERSTDAG GESLOTEN

**OP TWEEDE KERSTDAG WORDT BROOD
NORMAAL BEZORGD**

BEKENDMAKING E.W.

Het Electriciteitswezen deelt de be-
woners van Berg en Dal mede dat de
stroomvoorziening vanaf de transfor-
mator in de week van 27 tot en met
30 december, enige keren gedurende
enige tijd zal worden onderbroken.

BEKENDMAKING

De Firma Hwa Lian Trading Co. deelt
haar geachte cliëntele hierbij mede dat zij
op 28-29-30 december 1960 wegens stock-
opname gesloten zal zijn.

H. J. Maessen

Import Vlees, Groenten en Fruit

Wenst U allen

PRETTIGE KERSTDAGEN

Seven Seas Shipping Agency Pty. Ltd.

wenst haar relaties, passagiers en toekomstige passagiers

Prettige Kerstdagen

en een

Voetspoedig Nieuwjaar